

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta - Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Self-Efficacy u dětí vzdělávaných metodou Unschoolingu

Název práce v AJ: Self-Efficacy in Unschooling children

Autorka: Bc. Kateřina Fibichová

Oponent: Mgr. Ondřej Pešout, Ph.D.

Katedra Psychologie, FFUK

PŘÍNOS této práce spočívá ve velmi precizním teoretickém zarámování pojetí unschoolingu jako formu alternativního vzdělávání a jeho přiblížení jako plnohodnotné formy vzdělávání. Dále pak představuje možnost pomocí dotazníkového šetření prozkoumat empirickou souvislost mezi unschoolingem a obecnou self-efficacy.

CÍLEM práce je vyzdvihnout důležitost vnitřní motivace ve vzdělávání a to zejména, do jaké míry obecná self-efficacy dětí souvisí s jejich přístupem k učení, tedy ke vzdělávání unschoolingu. Přidruženým cílem se zde objevuje i možnost prozkoumat, do jaké míry souvisí self-efficacy významných edukátorů, vyučujících a rodičů s obecnou self-efficacy studentů.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE obsahuje předložená práce 64 stran textu včetně seznamu literatury, seznamu obrázků, tabulek a přílohy. Práce je přehledně rozdělena do tří teoretických a tří empiricky zaměřených kapitol společně se samostatným úvodem a závěrem. Autorka čerpá jak ze zahraničních zdrojů, tak i tuzemských zdrojů. Zastoupeny jsou jak odborné články, tak i monografie a populárně naučné zdroje. Nicméně posledně zmíněné

zdroje bych autorce v podobných pracích doporučil upozadit. Práce používá citační normu APA, avšak dodržování tohoto stylu v seznamu literatury se jí nedaří. V textu dochází už k méně výrazným chybám v dodržení stylu.

V TEORETICKÉ ČÁSTI se autorka věnuje konceptu self-efficacy, poté velmi hezky rámcuje metodu unschoolingu a nakonec se vrací k propojení self-efficacy s unschoolingem. Téma je předkládáno koherentně, smysluplně a čtenáři svým postupem usnadňuje porozumění celému problému.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autorka prezentuje své výzkumné cíle, otázky a hypotézy, které adresuje korelačním výzkumným design, který by získal data skrze online dotazníkové šetření, šířeno pomocí sociálních sítí. Ačkoliv autorka v práci naznačuje, že získat dostatečný počet participantů, kteří by patřili mezi ty vzdělávané metodou unschoolingu bude velmi obtížné, není dostatečně vysvětleno, jak se autorka s tímto problémem vypořádá. Objevuje se zde významné riziko, že autorka nezíská dostatečně velké N pro zamýšlenou kvantitativní analýzu, což by mohlo vést k úvaze nad změnou celého designu. Dále není zcela patrné, jaký je rozdíl mezi H1 a H2, z pohledu oponenta se jedná o stejné statistické porovnání. Co se týče H3 není jasně uvedeno, jak studentka „napáruje“ učitele a žáky, kteří se účastní klasického vzdělávání a děti a jejich edukátory, kteří participují na metodě unschoolingu. Autorka dále také neprojednává možné intervenující proměnné, které by bylo potřebné měřit a kontrolovat, aby nedošlo ke zkreslení závěrů, které mohou nastat z důvodu užití korelačního designu. Posledně bych rád, aby autorka lépe definovala a popsala vlastnosti zvolené metody DOVE pro měření obecné self-efficacy, a jak lze metodu interpretovat při získávání dat od studentů, tak i od učitelů

CELKOVĚ tato práce vnáší na světlo velmi přínosný ucelený a hlavně unikátní pohled na alternativní vzdělávání a možnosti jeho empirického srovnání s klasickým vzdělání pomocí konceptu self-efficacy. Práce má jasný záměr a komplikovaného tématu se chápe

z metodologického pohledu velmi přímočaře. Tímto přístupem k tomuto tématu otevírá velmi podnětnou diskuzi. V této diskuzi by autorka měla jistě vysvětlit proč by hypotetická zjištění vyšší míry obecné self-efficacy u dětí, které se vzdělávají metodou unschoolingu, mohla být argumentem k podpoře tohoto alternativního vzdělávacího stylu a zároveň s tím podotknout jaká úskalí a omezení by mohl tento předložený důkaz skrývat. Předloženou práci hodnotím **VELMI DOBŘE** a **DOPORUČUJI** k obhajobě.

V Praze 10. června 2022

Mgr. Ondřej Pešout, PhD.